

ղձայն վայոյն: Եւ յօլովք ի զօրացն պարսից և ի զլիւաւորաց նոցա փախստեալ գնացին լո՛ւ և կոմեցան, բայց ինչք, տունք, ընտանիք և զաւակք նոցա գերեվարեցան և աւար գնացին: Եւ զխառն շուսէյին՝ ըմբռնեալ պահեցին քանի մի աւուրս, և ապա ետուն ի ձեռն Իբրահիմ ալին եղբօր յառաջ ասացեալ մէլիք Փէյքարին, զոր սպան փոխանակ հօր և եղբօր իւրոյ: Իսկ Հայ աղգ Քրիստոնեայքն, թէ բնակիչք քաղաքին, և թէ այլ գիւղօրէից, ոչ այնքան վնասեցան կոտորմամբ, այլ սակաւ ոմանք, զի խնայեցին ի նոսա ողորմութեամբն Քրիստոսի, այլ աւարումն ընչիցն ոչ սակաւ եղեւ. նաեւ գերեվարութիւն զաւակաց և որդւոց նոցա ոչ եւս եղեւ: Քանզի գիտել եւս արժան է յաղագս փարթամութեան քաղաքիս այսորիկ Շամախու, զի ի մեծէ Շահապասէն զոր էառ զսա ի ձեռաց օսմանցոց ի ՌԾԵ թուին մինչեւ ի ՌՃՀ թիւն, շուղ մի ոչ էր ստերիւրեալ յայտմանէ. և զի էր պանտար կասպիական ծովուն և յամենայն կողմանց վաճառականաց ընտելիք բնակութեան, և վաճառի, և շահաւէտութեան ի Հնդկաց, ի Հօռոմոց, ի Զուղայու, ի Ռուսաց, և յամենայն երկրէ, և այսպէս լի էր ամենայն ստացուածովք և գանձիւք, վտսնորոյ ազահ և անագորոյն ազգն այն. մանաւանդ թէ իշաքարոյքն կողոպտեալ առ հասարակ մերկացուցին, որպէս այլ մի անկեալ ի ձեռս անաստուած աւագակաց, և ժողովեալ զամենայն կերպակերպ ինչս՝ ոսկիս և արծաթս՝ բերեալ արտաքոյ քաղաքին կոտորեցին ուրոյն ուրոյն, և բաժանեալ յինքեանս բարձեալ տարան ի տեղիս իւրեանց: Եւ այնքան տգէտք էին պիղծքն այնօրիկ, զի ոսկի մի տալին հացի միոյ և սեխի միոյ: Եւ այսպէս եղեւ առումն ամենափարթամ մայրաքաղաքին Շամախու: Եւ զկնի առման քաղաքիս, զլիւաւորքն Գանջայու, և Երեւանու ազգ արարին և բոլորք բարձին առ արքայ և ինքեանք զրոհ տուեալ ամենայն զօրօք իւրեանց եկեալ հասին ի Պարտաւ քաղաք Աղուանից, առ ամին Կուր գետոյն:

43 . . , Եւ յանցանել ձմեռնային սաստկասառոյց գետին, և մերձենալ գարնանային քաղցրահոտ շնչմանն, որ մեզ դառն երեւեցաւ, յաւուրս մարտի ամսոյն մերձ առ մեծի պասեքի Տեառն, դարձեալ վառեցան ի չար խորհուրդս իւրեանց, կրկին և